

Wegkapitein bij ~~Robocycle~~ Festive 500

Update 10 december 2025

Inhoudstabel

- 1. Wat zegt de Wegcode?
 - 1.1. wettelijke taak
 - 1.2. voorwaarden om wegkapitein te zijn
 - 1.3. wat mag de wegkapitein?
 - 1.4. wat mag de wegkapitein niet?
 - 1.5. Hoe zit dat met voetgangers?
 - 1.6. Wat in het buitenland?
- 2. Praktisch
 - 2.1. taken
 - 2.2. profiel
 - 2.3. technieken
 - 2.4. heikale punten
- 3. Samenvatting
 - 3.1. Samenvattende tabel fietsen in groep
 - 3.2. Samenvattend filmpje kijk uit!
- 4. Bijlage: relevante wetteksten
 - 4.1. Wegcode
 - 4.2. Ministerieel Besluit

1. Wat zegt de Wegcode?

- 1.1. wettelijke taak :
 - “**De wegkapiteins waken over het goede verloop van de tocht**”. (art. 43bis.3.3. 1° Wegcode).
 - de verkeersregels omtrent “fietsen in groep” gelden vanaf **15 fietsers.**(art.43.bis 1 Wegcode)
 - Wegkapitein is *facultatief* bij groepen tussen 15 tot 50 fietsers, Wegkapiteins zijn *verplicht* vanaf 50 fietsers tot 150 fietsers
 - Altijd minstens 2 wegkapiteins

1.2. voorwaarden om wegkapitein te zijn

De wegkapiteins moeten

- (a) ten minste 21 jaar oud zijn
- (b) om de linkerarm een band dragen met, horizontaal, de nationale kleuren en, in zwarte letters op de gele strook, het woord ‘wegkapitein’.

1.3. Wat mag de wegkapitein?

- Op kruispunten waar het verkeer niet geregeld wordt door verkeerslichten mag ten minste een van de wegkapiteins het verkeer in de dwarswegen stilleggen op de wijze bepaald in artikel 41.3.2 Wegcode, terwijl de groep met inbegrip van de twee begeleidende voertuigen oversteekt.
 - => Noot: niet meer en niet minder. De rest van de verkeersregels blijft van toepassing. Rondpunten moeten in de juiste richting genomen. Eenrichtingsverkeer idem. Snelheidsbeperkingen (zone 30),... Enz.
- Volgens artikel 41.3.1.2 Wegcode moeten de weggebruikers de aanwijzingen opvolgen die worden gegeven door de wegkapiteins.
 - => Noot: dus de deelnemers aan de fietstocht ook!
- Om het verkeer stil te leggen moeten de wegkapiteins gebruik maken van een schijf waarop het verkeersbord C3 afgebeeld is en waarvan de karakteristieken bepaald worden door het Ministerie van Verkeerswezen (art. 41.3.2 Wegcode).
 - => Noot : Bij Robocyclo zijn geen schijfjes voorhanden. Schijfjes in de hand houden hinderen een goede sturing en remming van de fiets, Zij vormen ook een gevaar bij een eventuele val wanneer deze in de achterzak geborgen zijn...

1.4. Wat mag de wegkapitein niet?

- Het verkeer stilleggen op een kruispunt waar het verkeer wordt geregeld door verkeerslichten. Wanneer het verkeerslicht op oranje of rood springt, moet het deel van de groep dat het verkeerslicht nog niet voorbij is, stoppen.
=> Enkel de ‘bevoegde personen’ bedoeld in artikel 4 Wegcode kunnen toelating verlenen om de verkeerslichten in deze stand toch voorbij te rijden. Wegkapiteins zijn geen ‘bevoegde personen’ in de zin van artikel 4 Wegcode; zij kunnen geen bevelen geven, kunnen niemand dwingen zijn identiteitskaart te vertonen en kunnen geen processen-verbaal opstellen.
- Tramverkeer stil leggen. Trams zijn spoorvoertuigen waarop de Wegcode niet van toepassing is (art.1. tweede lid Wegcode). De bestuurders van tramvoertuigen moeten dus de aanwijzingen van wegkapiteins niet volgen.

1.5. Hoe zit dat met voetgangers?

- Voetgangers zijn “*weggebruikers*”. Zij moeten dus de aanwijzingen van de wegkapiteins volgen (artikel 41.3.1.2 Wegcode). Zij mogen dus in principe op een kruispunt op het zebrapad niet oversteken wanneer het verkeer door de wegkapitein in die richting stilgelegd is.
 - => Deze regeling is wettelijk slecht uitgewerkt.
 - Art.6. Wegcode voorziet dat de verkeerstekens boven de verkeersregels gaan.
 - Een zebrapad (waar voetgangers voorranghebbend zijn) is een wegmarkering en dus een verkeersteken.
 - Het stilleggen van het verkeer door wegkapiteins is een verkeersregel.
 - De bevelen van de bevoegde personen gaan weliswaar boven de verkeerstekens volgens art.6 Wegcode maar wegkapiteins zijn helaas geen “*bevoegde personen*”.
 - Het bordje C3 dat de wegkapitein hanteert betekent volgens de Wegcode: “*verboden voor alle bestuurders*”. Een voetganger is geen “*bestuurder*”.
 - De mogelijkheid van het stilleggen van het verkeer geldt alleen op kruispunten. Met zebrapaden die niet aan kruispunten gelegen zijn is het sowieso miserie...

Besluit. Opletten geblazen bij zebrapaden als er voetgangers zijn!

1.6 Wat in het buitenland?

- Concept wegkapitein bestaat niet.
- Groepen **moeten** op het fietspad rijden.
- Lichten mogen niet flikkeren.

Let dus op met ritten richting Zeeuws-Vlaanderen!

1.6 Wat in het buitenland?

- Concept wegkapitein bestaat niet.
- Fietspad verplicht afhankelijk van signalisatie (rond bord=verplicht / vierkant bord=facultatief)
- Lichten mogen niet flikkeren.
- Buiten bebouwde kom is 's nachts, naast verlichting, ook veiligheidshesje verplicht.
- Bij groepsritten **moet** er opgesplitst worden in subgroepen van max acht fietsers zodat auto's vlot kunnen inhalen.

1.6 Wat in het buitenland?

- Concept wegkapitein bestaat niet.
- Lichten mogen niet flikkeren.

2. Praktisch

2.1. Taken.

Woordje vooraf:

- Verwelkomen
- Donatie promoten
- Route op GPS!
- Richtsnelheid aangeven, niet fors optrekken na een bocht
- Samen uit, samen thuis principe!
- Hindernissen, pech en scheuren in groep aangeven en doorgeven
- Ieder op zijn/haar veiligheidsverantwoordelijkheid wijzen!
- Materiaal check

2. Praktisch

2.1. Taken.

- (a) de groep leiden en bijeenhouden
 - communicatie in de groep
 - Woordje vooraf
 - Tijdens de rit
 - Groep samen houden
 - wachten na “doortrekstuk”
 - de gangmaker(s) in toom houden
 - Verkeerregels!!
 - Niet optrekken na een bocht
 - Richtsnelheid
- veilige keuze maken tussen fietsen op de rijbaan of op het fietspad
 - tijdig aanwijzingen geven (afslaan/remmen/hindernissen/gevaar/...)

2. Praktisch

2.1. Taken.

- (a) de groep leiden en bijeenhouden
 - bij pech (lekke banden, ongeval....) zorgen dat de stilstaande groep het andere verkeer niet belemmert
 - => Noot: fietsers 'in groep' (van 15+) mogen op de rijbaan en twee aan twee fietsen. Als het peloton uiteenvalt is er geen 'groep' meer. De enkelingen moeten dan terug op het fietspad, buiten bebouwde kom moeten de fietsers dan achter elkaar als er achteropkomend verkeer aankomt, enz.
 - => Noot: voor bestuurders van motorrijtuigen bestaat er geen wettelijk verbod om fietsers in groep in te halen (wel om wielerwedstrijden in te halen). Als er gaten in het peloton vallen gaan ze sneller geneigd zijn om in te halen...
 - (b) verkeer stilleggen op kruispunten (met de nodige uitrusting)
 - (c) alles wat nodig is om de rit veilig te laten verlopen

=> **aanspreekpunt zijn**

2.2. Profiel van de wegkapitein

- (a) snel genoeg zijn: als je het verkeer stillegt en de groep laat passeren moet je in staat zijn om terug bij het peloton aan te sluiten....
- (b) beetje autoriteit kunnen uitzenden : op de groep en op de andere weggebruikers
- (c) voldoende kennis hebben van de verkeersregels in het bijzonder over fietsen in groep
- (d) verkeerssituaties kunnen inschatten. In sommige gevallen kan het beter zijn om de groep stil te leggen dan het aanstormend snel verkeer.
- (e) In sommige gevallen is toch beter om de groep op het fietspad te laten rijden dan op de rijbaan...
- (f) parcours kennen/gps kunnen gebruiken
- (f) kennis van EHBO.
- (g) **kennis van fietsmechaniek.**

2.3. Technieken

- Rotaties tussen de wegkapiteins.
 - het is handig om met meerdere wegkapiteins te werken. Aan de kop, in het midden, aan het einde van de groep. Wegkapitein 1 op kop legt verkeer stil en laat peloton passeren. Wegkapitein 2 schuift door naar de kop. Wegkapitein 3 schuift door naar het midden. Eens de groep voorbij, sluit Wegkapitein 1 achteraan aan. Er is hierdoor veel sneller een wegkapitein aan de kop en de inspanning om terug aan te sluiten wordt beperkt.
- Fluitsignalen:
 - in sommige clubs gebruiken wegkapiteins fluitsignalen om potentiële gevraarsituaties aan te kondigen.
- “Regel de groep” vanaf derde rij
- Hekkensluiter aanduiden

2.4. Heikele punten

Onderweg komen we enkele klassieke heikele punten tegen.

Regel:

We fietsen steeds op de weg.

Uitzondering:

De kapitein beslist dat het fietspad veiliger is

Groendreef (zie verder)

Ghelamco (zie verder)

2.4.1. Coupure en Groendreef:

Onderdoorgang Rozemarijn

Onderdoorgang Nieuwewandeling

Onderdoorgang Bargiebrug

Onderdoorgang Aan Rooigemlaan (R40)

Er wordt niet gekoerst langs de coupure!!

2.4.2 Ghelamco

Fietspad langs het UZ volgen,
Eventueel verkeer stilleggen

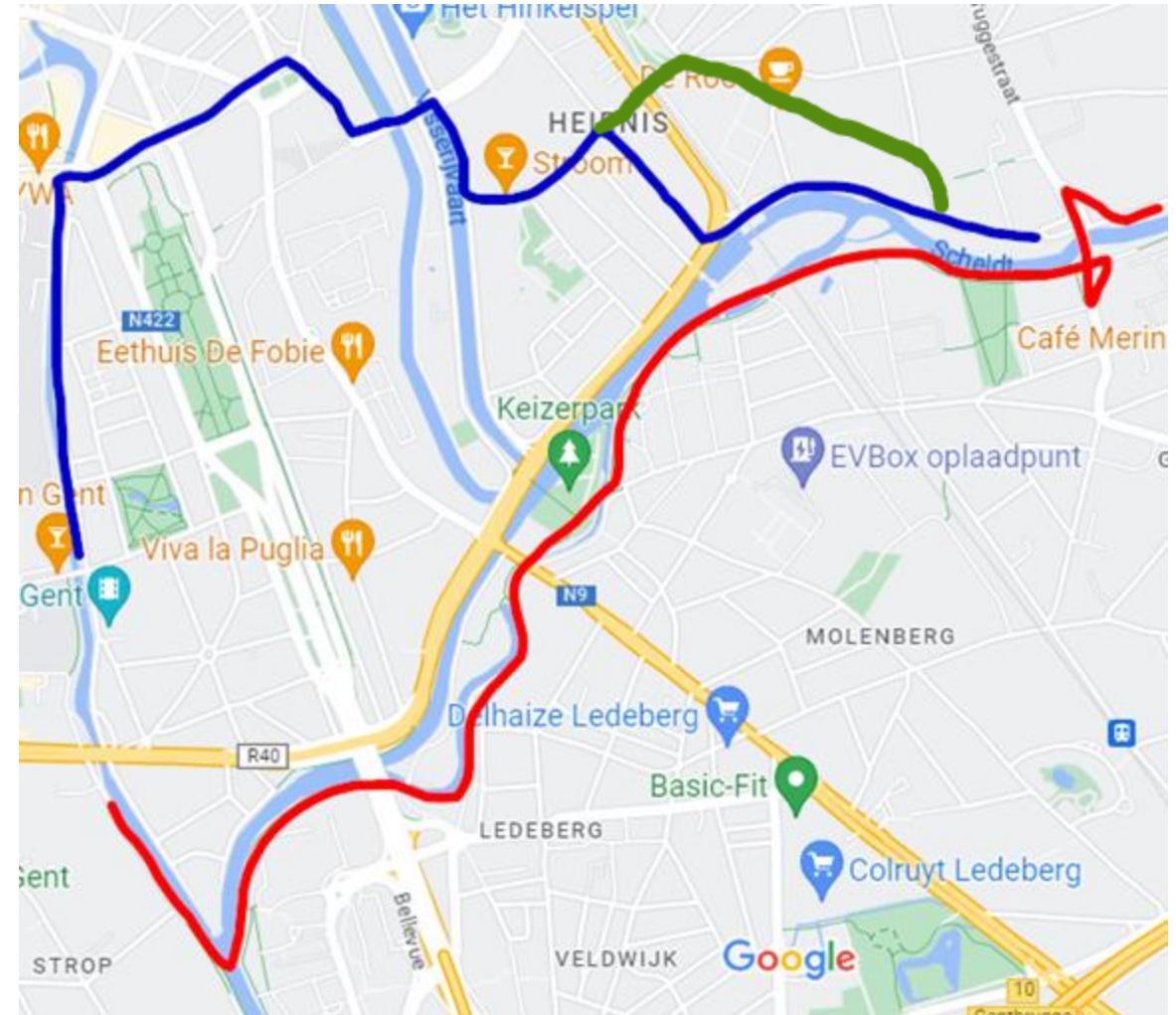

2.4.3 Richting Schelde Melle

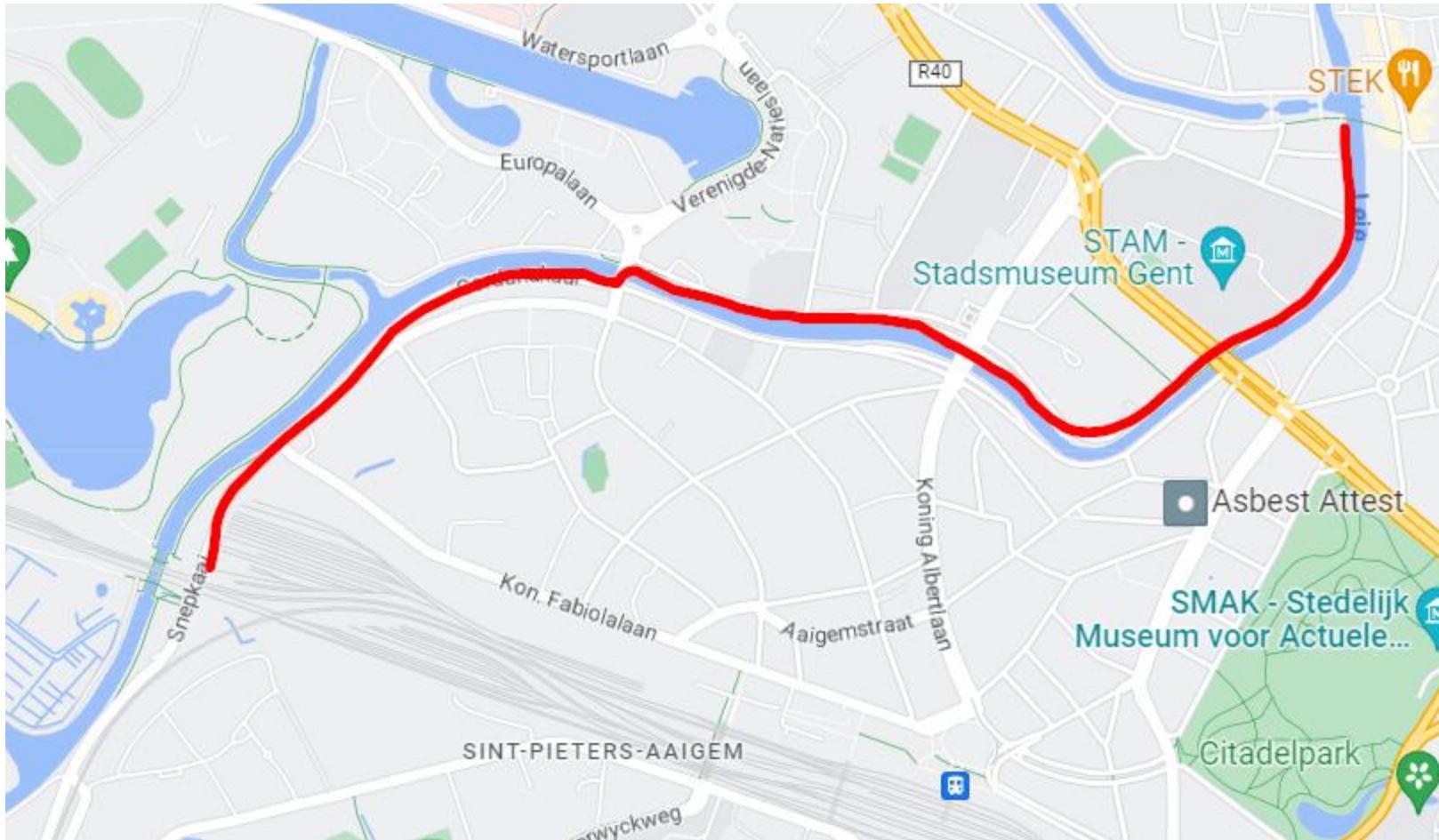
Via Sint-Pietersplein, Vooruit,
Zuid, Sint-Anna, Heirnis,
De Roos, Wolterslaan.

Terugweg kunnen we de R40
oversteken aan Frituur Lily

rode route is te smal

2.4.4 Richting Sint-Denijs-Westrem

2.4.5 Sprint op het einde van de rit

We kunnen sprinten langs

- Brugse Vaart (Vinderhoute)
- Schelde Meersbloem (bovenschelde)

De Schelde tussen Melle en Sint-Amandsberg (onderschelde) is niet geschikt om te koersen!! Op dit moment ook langdurig onderbroken.

3.1 Samenvattende tabel “Fietsen in groep”

Aantal deelnemers in groep	Wegkapiteins	Escortevoertuigen	Plaats op de openbare weg
1 tot 14	VERBODEN	VERBODEN	worden als geïsoleerden beschouwd reglementering van de fietsers - art 9 : plaats op de openbare weg - art 43 : met twee naast elkaar
15 tot 50	MOGEN vergezeld gaan van min. 2 wegkapiteins Verplichtingen : zie - art 43 bis 3.3 - kommentaar art 41	MOGEN worden begeleid door 1 of 2 voertuigen indien 1 enkel voertuig : moet volgen op 30 m. bord op het dak van het escortevoertuig	MOGEN op de fietspaden rijden OF MOGEN, indien ze gegroepeerd blijven, met max. twee naast elkaar op de rijbaan rijden
51 tot 150	MOETEN vergezeld gaan van min. 2 wegkapiteins Verplichtingen : zie - art 43 bis 3.3 - kommentaar art 41	MOETEN worden begeleid door 2 voertuigen 1ste : 30 m. voorop ; 2de : 30 m. achterop bord op het dak van het escortevoertuig	MAAR MOETEN dan in de rechter rijstrook van de rijbaan rijden zie art 43 bis 4
151 en meer	VERBODEN Zijn VERPLICHT zich te splitsen in groepen van max. 150		

3.2 Samenvattend filmpje kijk uit!

4. Bijlage : relevante wetteksten

4.A. Wegcode

- **Artikel 43bis. Fietsers in groep**
- 43bis.1. Dit artikel is slechts van toepassing op groepen van 15 tot 150 fietsers. De groepen van meer dan 50 deelnemers moeten worden vergezeld door ten minste twee wegkapiteins. De groepen van 15 tot 50 deelnemers mogen worden vergezeld door ten minste twee wegkapiteins.
-
- 43bis.2.1. De wielertoeristen die in een groep van ten minste 15 tot ten hoogste 50 deelnemers rijden, zijn niet verplicht de fietspaden te volgen en zij mogen bestendig met twee naast elkaar op de rijbaan rijden op voorwaarde dat zij gegroepeerd blijven.
-
- 43bis.2.2. Zij mogen voorafgegaan en gevolgd worden, op een afstand van ongeveer 30 meter, door een begeleidende auto; indien er slechts één begeleidende auto is, moet deze de groep volgen.
-
- 43bis.2.3. Indien deze groep vergezeld wordt door wegkapiteins, zijn de bepalingen van artikel 43bis3.3.1° en 2° van toepassing.
-
- 43bis.3.1. De fietsers die in een groep van ten minste 51 tot ten hoogste 150 deelnemers rijden, zijn niet verplicht de fietspaden te volgen en zij mogen bestendig met twee naast elkaar op de rijbaan rijden op voorwaarde dat zij gegroepeerd blijven.
-
- 43bis.3.2. Zij moeten voorafgegaan en gevolgd worden, op een afstand van ongeveer 30 meter, door een begeleidende auto.

4.A. Wegcode

- 43bis.3.3. 1° De wegkapiteins waken over het goed verloop van de tocht. Deze wegkapiteins moeten ten minste 21 jaar oud zijn en zij moeten om de linkerarm een band dragen met, horizontaal, de nationale kleuren en, in zwarte letters op de gele strook, het woord "wegkapitein".
-
- 2° Op de kruispunten waar het verkeer niet geregeld wordt door verkeerslichten, mag ten minste één van de wegkapiteins het verkeer in de dwarswegen stilleggen op de wijze bepaald in artikel 41.3.2., terwijl de groep met inbegrip van de twee begeleidende voertuigen oversteekt.
-
- 43bis.4. De fietsers die met twee naast elkaar rijden mogen slechts van de rechter rijstrook van de rijbaan gebruik maken; indien de rijbaan niet in rijstroken verdeeld is mogen zij niet meer dan een breedte gelijk aan die van een rijstrook en in geen geval meer dan de helft van de rijbaan in beslag nemen.

4.A. Wegcode

- 43bis.5. Op het dak van de begeleidende auto's moet een blauw bord aangebracht zijn met de afbeelding van het verkeersbord A51 en eronder het symbool in 't wit van een fiets.
- Dit bord moet op een zodanige wijze aangebracht zijn op het voertuig dat de groep voorafgaat, dat het voor de tegenliggers goed zichtbaar is en, op het achteropkomend voertuig, dat het goed zichtbaar is voor het achteropkomend verkeer.

A51

- De Minister van Verkeerswezen bepaalt de minimum afmetingen van deze signalisatie.

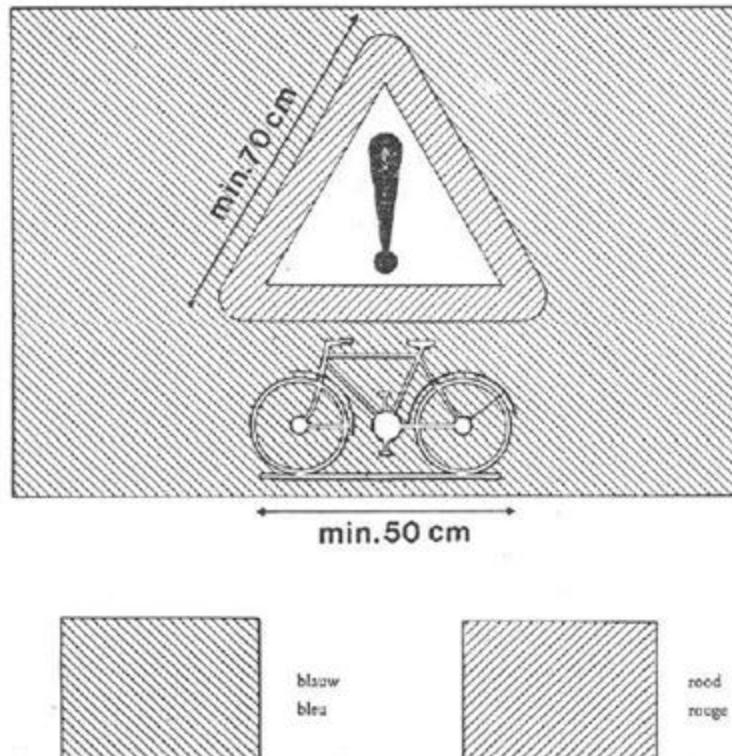
4.B. Ministerieel Besluit 1 december 1975

Artikel 2. Schijf die door de gemachtigde opzichters, de militairen, de signaalgevers, de wegkapiteins, de groepsleiders en de werkopzichters gebruikt wordt om het verkeer stil te leggen.

- De schijf bedoeld in de artikelen 40bis 3 en 41.3.2 van hetzelfde besluit, moet een middellijn hebben van ten minste 0,15 m en het verkeersbord C3 op beide zijden afbeelden; deze moeten voorzien zijn :
- hetzij van reflecterende produkten;
- hetzij van een eigen verlichting in de rode rand;
- hetzij van de twee middelen samen.

4.2. Ministerieel Besluit 1 december 1975

- Artikel 2bis. Minimum afmetingen van de signalisatie van de voertuigen die de groepen wielertoeristen begeleiden.
- De signalisatie bedoeld in artikel 43bis 5. van hetzelfde besluit moet de minimum afmetingen hebben die in de bijlage tot dit besluit zijn aangeduid.

© Robocyclo VZW 2025